

MOTIE 2020.04 Franke

(artikel 36 Reglement van Orde voor de gemeenteraad)

Motie vreemd aan de agenda ingediend door de H,J.Franke (Leefbaar Tynaarlo), K. Kuipers (GroenLinks), P. van Es (Gemeentebelangen), H. van den Born (ChristenUnie)

Agendapunt; 14

Raadsvergadering d.d. 6 oktober 2020

Onderwerp: maatregelen aardbevingen in Tynaarlo

De Raad van Tynaarlo, In vergadering bijeen op 6 oktober 2020,

Constaterende dat:

- Op zondag 27 september jl. een tweetal aardbevingen van resp. 0.9 en 1.8 op de schaal van Richter hebben plaatsgevonden in de buurt van de dorpen Bunne en Winde;
- Op 27 juli 2020 een beving met een kracht van 1.0 op de schaal van Richter in Vries heeft plaatsgevonden;
- De NAM op haar website vermeldt dat de aardbevingen waarschijnlijk verband houden met de gaswinning uit het gasveld Vries en het vroegere gasveld Roden;
- Het Norg gasopslagveld de afgelopen maand in hoog tempo tot de laatste druppel gevuld is met aardgas uit het Groningenveld;
- Het gasveld Roden sinds 2003 niet meer actief is;
- De Norg gasopslag valt onder de schaderegeling van het Groningenveld en het Vriezer - en Roderveld niet.
- De gemeente Tynaarlo in Vries grootschalige nieuwbouwplannen heeft;
- Sinds 1995 in de provincie Drenthe 253 aardbevingen zijn vastgelegd, waarvan bijna 30% (69) plaats hebben gevonden in onze Gemeente. (zie bijlage)
- Daarnaast in onze Gemeente tevens gevolgschade ontstaat van bevingen die plaatsvinden in buurgemeenten, vanuit o.a. het Groninger- en Annergasveld.
- Uit de metingen blijkt dat de intensiteit van de bevingen vanaf 2017 in de regio rondom Vries/Winde gestaag stijgt van 0.7 naar nu 1.8 op de schaal van Richter en bevingen van 2.4 + ook tot de mogelijkheden behoren, zie o.a. rondom Zuidlaren. (zie bijlage)
- Ons College sinds 2018 nog actiever bij onze Minister aandacht vraagt voor de gevolgen van gestapelde mijnbouw maar daar vooralsnog nul op rekest heeft gekregen;

Overwegende dat:

- Met het versneld sluiten van het Groninger gasveld en het versneld vullen van de gasopslag Norg er voldoende gasvoorraad voor een mogelijke koude winter is;
- Bij een strenge winter het Norgerveld ook weer versneld wordt leeggepompt en dit wederom bevingen kan veroorzaken;
- Onduidelijk is dat deze bevingen het gevolg zijn van intensivering van gasopslag in het Norgerveld en/of het verhogen van mijnbouwactiviteiten in de kleine gasvelden in onze regio;
- Er nog altijd voor de schade als gevolg van mijnbouwactiviteiten in onze regio geen eenduidige en slachtoffer-vriendelijke schade-afhandelingsregeling is;
- Het principe van omgekeerde bewijslast nog steeds niet geldt in onze regio buiten de gasopslag Norg om.

- Het Vriezer gasveld nu gekwalificeerd wordt als laag risicoveld, maar door de recente verklaring van de NAM dat de beving is veroorzaakt door het gasveld onder Vries, het werkelijke risicoprofiel veel hoger zou kunnen zijn.
- Hierdoor wellicht aan de beoogde woningbouw in Vries zwaardere bouweisen gesteld zouden moeten worden;
- Inwoners nu nog altijd zelf moeten aantonen dat schade aan gebouwen het gevolg is van een aardbeving, voordat zij in aanmerking komen voor vergoeding van die schade;
- Naast gaswinning ook de intensivering van zoutwinning en/of opslag van gas in zoutcavernes een steeds groter risico op schade in onze gemeente wordt;

Verzoekt het college

Primair:

- Om met klem bij de Minister aan te dringen op een onafhankelijke deskundige commissie die de oorzaak van de laatste, recente bevingen rond Winde/Bunne vaststelt;
- Om door een onafhankelijke deskundige commissie het risicoprofiel van het Vriezer gasveld opnieuw te laten beoordelen;
- Om bij partijen (Minister, NAM, Nedmag, de Commissie Mijnbouwschade) erop aan te dringen budget beschikbaar te stellen om bouwkundige opnames (Nulmetingen) conform beoordelingsrichtlijn BRL 5024 te kunnen laten opmaken van gebouwen in onze gemeente;

Secundair:

- Te bewerkstelligen dat omkering van de bewijslast vanuit het principe van rechtsgelijkheid binnen Nederlands recht ook voor onze gehele gemeente moet gelden, zeker gezien het feit dat in onze gemeente sprake is van gestapelde mijnbouw;
- Te bewerkstelligen dat ook voor onze gemeente een regeling wordt gemaakt voor het vergoeden van geleden immateriële schade als gevolg van (gestapelde) mijnbouwactiviteiten;
- De Minister uit te nodigen voor een gesprek met College en Raad over de problematiek van gestapelde mijnbouw in onze gemeente;

En gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting;

De NAM stelt op haar website dat de bevingen bij Bunne en Winde veroorzaakt zijn door een al sinds 2003 niet meer actief gasveld Roden en het als laag risico gekwalificeerde gasveld Vries. De NAM laat achterwege dat de afgelopen maand in hoog tempo de Norger gasopslag tot de laatste druppel gevuld is met aardgas uit het Groninger veld.

Snelle uitbreiding van de gasopslag bij Norg is een manier om het risico op aardbevingen in Groningen zoveel mogelijk te beperken. Dat blijkt uit het advies dat het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) op 17 juli 2018 heeft uitgebracht over de gaswinning in Groningen.

Een lager risico op aardbevingen in Groningen betekent een grotere kans op aardbevingen in het Norger gasopslagveld. Bij de gewenste gasopslag is volgens de NAM en het SodM een aardbeving tussen de 3.6 en 4.0 op de schaal van Richter mogelijk. Dat staat in een rapport van het SodM van juli 2017.

De gasvelden van Vries en van Norg liggen allemaal op een steenworp afstand van Winde en Bunne. Gelet op de omvang van de activiteiten is het aannemelijker dat de bevingen bij Winde/ Bunne veroorzaakt zijn door het snel volpompen van het gasopslagveld Norg.

De gasopslag in Norg valt onder de relatief eenvoudigere schaderegeling van het Groninger gasveld en vooralsnog valt schade uit het gasveld Vries en Roden daar niet onder. Dit heeft grote consequenties voor de bewoners met schade. Zij zullen nu moeten aantonen dat schade niet aanwezig was vóór deze aardbevingen. Het is alom bekend dat deze bewijslast bijzonder drukt op de schouders van onze inwoners. Dit kan leiden tot jarenlange procedures die ook een enorme emotionele weerslag heeft op getroffenen.

De kracht van de aardbevingen in onze gemeente lopen gestaag op tot nu 1.7 en 1.8. Op de website wordt al aangegeven dat een beving van 2.4 tot de mogelijkheden behoort. De ellende in Groningen heeft geleid tot het stoppen met "Groninger gas", maar de vraag is of deze stop slechts cosmetisch is of dat deze leidt tot het verplaatsen van de ellende naar de gemeente Tynaarlo en andere plekken in de provincie Drenthe.

Het College heeft zich actief opgesteld in het dossier tot nu toe door:

- Het schrijven van een zienswijze aangaande zoutwinning geschreven op 26 nov 19
- De motie van 30 juni 2020 uit te voeren door op 16 juli 2020 een zienswijze op het ontwerp instemmingsbesluit winningsplan 2018 Nedmag in te sturen.
- De motie van 27 november 2018 uit te voeren en daarvan verslag gedaan hebbende aan de Raad op 26 feb 2019 en op 24 juni 2020
- Op 14 juli 2020 een zienswijze over het ontwerp vaststellingsbesluit Groninger gasveld 2020-2021 te hebben ingediend. Daarbij heeft het College telkens aangedrongen op een goede schaderegeling voor inwoners en onafhankelijke Nul metingen. Ook heeft het College beargumenteerd dat gestapelde mijnbouw in onze gemeente niet wenselijk is.
- Op 23 september 2020, kort voor de bevingen in Winde/Bunne, een brief te schrijven aan de Minister waarin in vrij algemene bewoordingen aandacht is gevraagd voor de schadeafhandeling, verdichting van het meetnetwerk en verzoek om duidelijkheid over de stand van zaken.